

UCHWAŁA Nr 115 RADY MINISTRÓW

z dnia 30 czerwca 1969 r.

w sprawie współpracy naczelnych i centralnych organów administracji państwowej w sprawach planistycznych.

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Komisja Planowania przy Radzie Ministrów, zwana dalej „Komisją”, jako organ Rady Ministrów właściwy w sprawach centralnego planowania rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju, organizuje całokształt prac planistycznych w gospodarce narodowej i steruje nimi. Komisja, ministrowie, prezydya wojewódzkich rad narodowych (WRN), jednostki gospodarki uspołecznionej, organizacje społeczne, zawodowe i naukowe współdziałają ze sobą w tych pracach.

§ 2. 1. W ramach prac prowadzonych w zakresie realizacji podstawowych funkcji planistycznych Komisja opracowuje wstępne koncepcje planów, współpracując z właściwymi organami państwowymi i organizacjami gospodarczymi i społecznymi oraz korzystając z materiałów i konsultacji tych organów i organizacji. Wstępne koncepcje planów perspektywicznych rozwoju gospodarki narodowej oraz wieloletnich i rocznych narodowych planów gospodarczych w oparciu o prognozy rozwoju wybranych branż i jednostek gospodarczych Komisja opracowuje i przedstawia w rozwiązaniach wariantowych Radzie Ministrów, która ustala wytyczne mające charakter wiążący przy opracowywaniu projektów planów przez resorty i prezydya WRN.

2. Prace nad projektami planów Komisja prowadzi w oparciu o projekty planów, prognozy i programy rozwoju branż i gałęzi gospodarki uspołecznionej oraz regionów, opracowane przez ministrów i prezydya WRN, oraz studia własne, wnioski organizacji społecznych i opracowania instytucji naukowych.

§ 3. 1. Przy opracowywaniu projektów perspektywicznych planów rozwoju gospodarki narodowej oraz narodowych planów gospodarczych wieloletnich i rocznych Komisja, uwzględniając specyfikę poszczególnych rodzajów planów, powinna zwracać uwagę w szczególności na:

1) określenie najbardziej korzystnej struktury sił wytwórczych, sprzyjającej długofalowemu rozwojowi i postępowi techniczno-ekonomicznemu gospodarki i jej optymalnej specjalizacji w ramach międzynarodowego podziału pracy; w tym celu Komisja powinna szczególnie rozwijać badania efektywności oraz prowadzić wszechstronne studia porównawcze;

2) zapewnienie warunków harmonijnego rozwoju i eliminację odcinkowych napięć i dysproporcji przez doskonalenie systemu bilansowania planu.

2. Przy opracowywaniu projektów perspektywicznych planów rozwoju gospodarki narodowej oraz wieloletnich i rocznych narodowych planów gospodarczych Komisja powinna, między innymi, uwzględniać wybrane branże, jednostki gospodarcze i grupy wyrobów mające szczególnie duże znaczenie dla rozwoju gospodarki i postępu techniczno-ekonomicznego.

3. Ministrowie i prezydya WRN przy współpracy Komisji opracowują dla wybranych branż, jednostek gospodarczych i grup wyrobów, o których mowa w ust. 2, programy rozwoju, obejmujące wszystkie ich podstawowe elementy (inwestycyjne, produkcyjne, wyboru technologii, kooperacji, zaplecza badawczego, przygotowania kadr, oddziaływania na odbiorcę, międzynarodowej specjalizacji), jak również środki do ich realizacji.

§ 4. 1. Komisja w sprawach koordynacji projektów perspektywicznych planów rozwoju gospodarki narodowej i wieloletnich narodowych planów gospodarczych oraz projektów prac badawczych i innych przedsięwzięć w zakresie integracji gospodarczej z planami krajów uczestniczących w Radzie Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) oraz innych krajów:

- 1) prowadzi stałe studia i opracowuje projekty perspektywicznej i wieloletniej koncepcji optymalnego udziału Polski w międzynarodowym podziale pracy, specjalizacji i kooperacji produkcji, przede wszystkim z krajami uczestniczącymi w Radzie Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, a także w dwustronnych stosunkach gospodarczych z innymi krajami;
- 2) współdziała z Komitetem Współpracy Gospodarczej z Zagranicą i ministerstwami w koordynacji problematyki współpracy gospodarczej z zagranicą;
- 3) opracowuje programy i ustala wiążące wytyczne dla ministrów i organizacji gospodarczych uczestniczących w organach RWPG i w stosunkach dwustronnych i wielostronnych;
- 4) wydaje wspólnie z Komitetem Nauki i Techniki wiążące zalecenia w sprawie projektu generalnego programu koordynacji prac naukowo-badawczych z krajami RWPG i innymi krajami;
- 5) uczestniczy w międzynarodowej wymianie informacji planistycznej i w rozwijaniu wspólnych studiów planistycznych i prognoz;
- 6) organizuje i uczestniczy w pracach nad planami określonych dziedzin gospodarki, przewidzianych do wspólnego, międzynarodowego planowania.

2. Prace, o których mowa w ust. 1, Komisja wykonuje w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

3. Ministrowie zobowiązani są współdziałać z Komisją oraz dostarczać Komisji materiały niezbędne do wykonywania przez nią zadań w dziedzinie międzynarodowej współpracy gospodarczej.

4. Efekty współpracy gospodarczej, o której mowa w ust. 1, Komisja powinna uwzględniać przy opracowywaniu projektów perspektywicznych planów rozwoju gospodarki oraz projektów narodowych planów gospodarczych wieloletnich i rocznych.

§ 5. 1. W ramach prac nad perspektywicznym planem rozwoju gospodarki Komisja uwzględnia również i obejmuje prace nad przestrzennym zagospodarowaniem kraju.

2. Komisja nadzoruje prace nad planami regionalnymi, prowadzone przez prezydya WRN.

§ 6. 1. Komisja określa w projektach rocznych narodowych planów gospodarczych (NPG) główne zadania i środki niezbędne do ich wykonania — dla ministrów i prezydów WRN. W projektach NPG, w ramach planów ministerstw i prezydów WRN, Komisja określa dla preferowanych odcinków gospodarki narodowej niektóre ważniejsze wybrane zadania dla zjednoczeń, gałęzi lub branż produkcyjnych, a także zadania dotyczące produkcji niektórych szczególnie ważnych wyrobów, węzłowych problemów kooperacji przemysłowej itp., jak również środki do realizacji tych zadań.

2. Organizację pracy nad projektem NPG i szczegółowy tryb opracowania projektów NPG Komisja określa w instrukcjach w sprawie trybu opracowania NPG.

§ 7. 1. Ministrowie i prezydium WRN są zobowiązani do ścisłej współpracy z Komisją i do przygotowania na jej żądanie odpowiednich materiałów i opracowań. Ministrowie i prezydium WRN powinny tak zorganizować pracę w podległych im jednostkach, aby zapewniała pełne wykonanie zadań planistycznych.

2. W trakcie opracowywania projektów planów gospodarczych Komisja rozpatruje opinie i wnioski ministrów sprawujących koordynację międzyresortową w sprawach objętych zakresem tej koordynacji i wprowadza odpowiednie ustalenia do projektów planów. Sprawy, w których porozumienie nie zostało osiągnięte, rozstrzyga Rada Ministrów.

3. W metodologii planowania Komisja powinna uwzględnić konieczne zmiany związane z poruczeniem niektórym ministrom funkcji koordynacji międzyresortowej, obejmujące w określonych wypadkach również opracowywanie i przedkładanie Komisji projektów planów niektórych działów i gałęzi gospodarki narodowej.

§ 8. 1. Projekty zmian w NPG są przedkładane Radzie Ministrów przez Komisję.

2. Kompetencje Komisji w zakresie dokonywania zmian planów przedsiębiorstw i zjednoczeń w ramach NPG, z wyjątkiem zjednoczeń wyodrębnionych w NPG, przekazuje się ministrom i prezydium WRN. Kompetencje te w zakresie dokonywania zmian między działami gospodarki narodowej mogą być ograniczone. Zakres tych ograniczeń, uzależniony od sytuacji gospodarczej kraju, określany jest corocznie w uchwałach Rady Ministrów o NPG.

§ 9. 1. Przy opracowywaniu projektów narodowych planów gospodarczych wieloletnich i rocznych Komisja uwzględnia rezerwy centralne, ze wskazaniem ogólnych zasad ich wykorzystania.

2. Komisja z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanego ministra przedstawia Radzie Ministrów wnioski w sprawie wykorzystania rezerwy centralnej — z wyjątkiem zatrudnienia i funduszu płac — na zadania nie włączone do NPG.

§ 10. 1. Znosi się dotychczasowy obowiązek opracowywania półrocznych planów handlu zagranicznego. Minister Handlu Zagranicznego opracowuje, uzgadnia z zainteresowanymi ministrami i przedkłada Komisji projekty rocznych planów handlu zagranicznego i bilansu płatniczego.

2. Minister Handlu Zagranicznego na wniosek zainteresowanego ministra określa w ramach planu wysokość kontraktacji dostaw importowych. W wypadkach wątpliwych, szczególnie co do zamieszczenia postulowanych zakupów w planie inwestycyjnym, Minister Handlu Zagranicznego podejmuje decyzję w uzgodnieniu z Komisją.

3. Komisja przedkłada projekt rocznego planu handlu zagranicznego Radzie Ministrów w ramach projektu NPG wraz z ewentualnymi rozbieżnościami. W projekcie planu zadania planowe, zarówno w zakresie eksportu, jak i importu, z podziałem na obszar krajów socjalistycznych i kapitalistycznych, powinny być podzielone na poszczególne resorty i zbilansowane pod względem płatniczym. Powinny one również zakładać rezerwę płatniczą na pokrycie wahań sezonowych oraz na awaryjny import, nie przewidziany w planie.

4. W razie potrzeby Minister Handlu Zagranicznego występuje z wnioskami w sprawie korekty rocznego NPG w zakresie handlu zagranicznego i przedkłada je Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w wyniku:

- 1) innego niż przewidziano w NPG wykonania zadań eksportu i importu towarów w roku poprzednim,
- 2) różnic między zawartymi umowami z krajami socjalistycznymi a założeniami NPG,
- 3) ewentualnych zmian koniunktury na rynkach światowych, jeśli wpływają w istotny sposób na wielkość obrotów handlu zagranicznego.

5. Komisja w porozumieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego opracowuje i przedkłada Radzie Ministrów projekt korekty rocznego narodowego planu gospodarczego w zakresie handlu zagranicznego.

6. Zmian operatywnych mieszczących się w ramach planów i przyznanym resortom limitów dewizowych, związanych z realizacją planu handlu zagranicznego, dokonuje minister wnioskujący te zmiany bezpośrednio z Ministrem Handlu Zagranicznego.

§ 11. Państwowa Komisja Cen współdziała z Komisją i uzgadnia z nią podstawowe zasady polityki cen oraz najważniejsze zmiany cen. W sprawach zatwierdzania wyjściowych stawek zysku wliczanych w cenę fabryczne oraz zakresu stosowania cen fabrycznych Państwowa Komisja Cen działa w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 12. 1. W zakresie oceny realizacji planów gospodarczych oraz kształtowania się sytuacji gospodarczej kraju Komisja:

- 1) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów w okresach kwartalnych analityczne oceny sytuacji gospodarczej kraju i prognozy dotyczące podstawowych zjawisk wpływających na tę sytuację i przebieg realizacji planu w następnych okresach, zawierające zarazem wnioski co do polityki gospodarczej oraz środków zmierzających do zapewnienia równowagi ekonomicznej i zapewnienia pełnego wykonania NPG,
- 2) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów sprawozdania z wykonania rocznych narodowych planów gospodarczych oraz kompleksowe analityczne oceny wyników realizacji planu ubiegłego roku,
- 3) opracowuje analizy w zakresie wybranych problemów szczególnie ważnych dla rozwoju gospodarczego i jego optymalizacji.

2. W analizach, sprawozdaniach i wnioskach, o których mowa w ust. 1, Komisja zwraca szczególną uwagę na problemy postępu techniczno-ekonomicznego, modernizacji struktury gospodarki i wymiany z zagranicą, opłacalności eksportu, postępu w dziedzinie podnoszenia jakości produkcji i realizacji innych ważnych zadań.

3. Analizy, prognozy i wnioski, o których mowa w ust. 1, Komisja przedkłada Radzie Ministrów w ciągu miesiąca po zakończeniu każdego kwartału. Rada Ministrów rozpatruje te materiały i podejmuje odpowiednie decyzje.

4. Ministrowie i prezydium WRN zobowiązani są do dostarczania na wniosek Komisji wszelkich niezbędnych danych zgodnie z obowiązującymi przepisami, informacjami i wyjaśnieniami, potrzebnych do opracowań, o których mowa w ust. 1.

5. Główny Urząd Statystyczny i Komisja dostosowują obowiązującą orzecznictwo do opracowań, o których mowa w ust. 1.

§ 13. Niezależnie od analiz, prognoz i wniosków kwartalnych i rocznych, o których mowa w § 12, w razie powstania trudności na poszczególnych ważnych odcinkach gospodarki narodowej ministrowie są zobowiązani do niezwłocznego przedkładania Komisji analiz i wniosków dotyczących usunięcia zagrożeń, ze wskazaniem niezbędnych środków. Komisja w wypadkach szczególnie uzasadnionych powinna przedkładać Radzie Ministrów analizy i wnioski

dotyczące sytuacji na zagrożonym odcinku gospodarki narodowej.

§ 14. 1. Sprawozdania z realizacji NPG, składane przez Radę Ministrów Sejmowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, opracowuje Komisja w oparciu o materiały liczbowe Głównego Urzędu Statystycznego, materiały sprawozdawcze i oceny ministerstw.

2. Ministrowie zobowiązani są do przesyłania Komisji analiz i sprawozdań o sytuacji na poszczególnych odcinkach gospodarki narodowej, opinii i wniosków wynikających ze sprawowanych przez nich funkcji koordynacyjnych, jak również informacji o zagrożeniach przebiegu realizacji planów przedkładanych Prezydium Rządu lub Radzie Ministrów.

§ 15. Główny Urząd Statystyczny opracowuje miesięczne informacje o bieżącej realizacji planu i przekazuje Komisji w trybie roboczym dane statystyczne niezbędne do oceny sytuacji gospodarczej bezpośrednio po sporządzeniu i przed ich opublikowaniem.

§ 16. Komisja określa w projekcie NPG:

- 1) zakres robót budowlano-montażowych dla poszczególnych resortów i województw w dostosowaniu do istniejącej zdolności produkcyjnej przedsiębiorstw budowlano-montażowych, z uwzględnieniem planowanego jej wzrostu oraz możliwości zaopatrzenia w materiały budowlane, biorąc jednocześnie pod uwagę konieczność zapewnienia odpowiedniej mocy produkcyjnej i materiałów niezbędnych do zagospodarowania rezerw inwestycyjnych,
- 2) wytyczne dla Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych co do koncentracji robót na określonych, szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej zadaniach inwestycyjnych oraz w zakresie polityki rozdziału robót,
- 3) wytyczne co do opracowywania wojewódzkich i ewentualnie miejskich (powiatowych) planów inwestycyjnych, obejmujących wszystkie inwestycje, tj. grupy A, B i C,
- 4) dyrektywne wskaźniki maksymalnego zaangażowania w inwestycjach,
- 5) rodzaje inwestycji podlegające obowiązkowej koordynacji terenowej (wspólne inwestycje na danym terenie, kompleksowa budowa osiedli).

§ 17. Komisja w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami ustala:

- 1) zasady organizacji i zadania służb inwestycyjnych,
- 2) zasady rozliczania się z efektów z zakończonych i oddawanych do użytku inwestycji.

§ 18. 1. Całość planowania funduszu płac i zatrudnienia oraz bilansowania siły roboczej skoncentrowana zostaje w Komisji, zarówno w zakresie działalności produkcyjnej, jak i nieprodukcyjnej. Natomiast całość problematyki dotyczącej zasad wynagradzania, systemów płac, taryfikacji, normowania pracy i płac oraz bodźców ekonomicznych skoncentrowana zostaje w Komitecie Pracy i Płac.

2. Komisja przy współudziale Komitetu Pracy i Płac, zainteresowanych resortów i prezydiów wojewódzkich rad narodowych opracowuje na okresy perspektywiczne i wieloletnie zapotrzebowanie gospodarki narodowej na kadry wykwalifikowane (pracowników z wyższym i średnim wykształceniem oraz robotników wykwalifikowanych).

3. Przy projektowaniu systemu bodźców ekonomicznych współuczestniczy Komisja i Ministerstwo Finansów. Programy regulacji płac powinny być opiniowane przez Komisję.

§ 19. Prace planistyczne wszystkich organów gospodarczych opierają się na bilansowaniu podstawowych środków produkcji (kadr, materiałów, maszyn i urządzeń, mocy przerobowych), zarówno w skali całości gospodarki narodowej, jak też na najbardziej ważnych jej odcinkach.

§ 20. 1. W ramach prac planistycznych w zakresie bilansowania Komisja:

- 1) określa ogólne zasady systemu, metod i zakresu bilansowania, obejmujące bilansowanie na szczeblu centralnym i terenowym, w zjednoczeniach i przedsiębiorstwach produkcyjnych oraz innych jednostkach,
- 2) bilansuje podstawowe środki produkcji (materiały, maszyny i urządzenia, moce przerobowe),
- 3) ustala corocznie w instrukcjach o opracowaniu NPG wykaz materiałów, maszyn i urządzeń oraz towarów, które podlegają rozdzielnictwu przez Radę Ministrów lub właściwych ministrów.

2. Komisja przekaze właściwym ministrom niektóre odcinki bilansowania nie mające podstawowego znaczenia dla wykonania planu.

§ 21. 1. Ministrowie nadzorujący przedsiębiorstwa-dostawców są odpowiedzialni za zaopatrzenie — na potrzeby kraju i eksportu — w materiały, maszyny i urządzenia oraz towary i w razie potrzeby składają Radzie Ministrów informacje wraz z wnioskami.

2. Jeśli w toku wykonywania planu zajdzie konieczność zmiany bilansu lub ogólnego rozdzielnika, zatwierdzonych przez Radę Ministrów, Komisja przedstawia odpowiednie wnioski Radzie Ministrów.

§ 22. 1. Komisja opracowuje projekt planu rezerw państwowych jako integralną część NPG.

2. Dotychczasowy tryb dysponowania rezerwami państwowymi pozostaje bez zmian.

§ 23. W dziedzinie gospodarki materiałowej do zadań Komisji należy prowadzenie działalności o charakterze analitycznym, koordynacyjnym oraz normatywnym, obejmującej w szczególności:

- 1) funkcjonowanie systemu zaopatrzenia i związanych z nim metod planowania oraz inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do poprawy sytuacji w wymienionym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem ruchu zapasów,
- 2) międzyresortową koordynację zagadnień obrotu towarowego środkami produkcji związanego z zaopatrzeniem oraz gospodarką magazynową,
- 3) analizę efektywności wykorzystania materiałów oraz prace koordynacyjne i metodyczne w dziedzinie normowania zużycia,
- 4) ogólną koordynację gospodarki surowcami wtórnymi,
- 5) prace naukowo-badawcze z dziedziny obrotu i gospodarowania materiałami.

§ 24. Naczelne i centralne organy administracji powinny się wzajemnie informować o planach (wieloletnich, rocznych, operatywnych), ich zmianach i o przedsięwzięciach które znajdują się w sferze zainteresowań tych organów.

§ 25. 1. Sprawy sporne między ministrami, mogące wynikać z związku ze stosowaniem przepisów niniejszej uchwały, przedkładane będą w szczególnie uzasadnionych wypadkach przez ministrów sprawujących koordynację międzyresortową lub innych zainteresowanych ministrów do rozstrzygnięcia Prezydium Rządu, z równoczesnym powiadomieniem Komisji.

2. Prezes Rady Ministrów w zarządzeniach ustalających zadania i uprawnienia ministrów sprawujących koordynację międzyresortową określa sprawy, w których ustalenia dokonywane przez tych ministrów podlegać będą bezwzględnie wykonaniu nawet w razie przedstawienia spornej sprawy do rozstrzygnięcia Prezydium Rządu.

§ 26. Rozszerzenie uprawnień i odpowiedzialności ministrów w sprawach planowania, bilansowania i koordynacji nie może powodować zbędnej i nieuzasadnionej centralizacji. Ministrowie powinni przekazywać zadania w wymienionym zakresie zjednoczeniom, wykorzystując w szczególności

ści obowiązujące zasady dotyczące współpracy i koordynacji branżowej.

§ 27. W sprawach nie uregulowanych w niniejszej uchwale naczelne i centralne organy administracji państwowej działają w dziedzinie prac planistycznych zgodnie z ustalonym dla tych organów zakresem działania.

§ 28. Zasady ustalone w niniejszej uchwale zostaną w zakresie spraw gospodarczo-obronnych dostosowane w odrębnym trybie do specyfiki tych spraw i właściwych jednostek organizacyjnych.

§ 29. Ilekroć w uchwale jest mowa:

- 1) o ministrach — rozumie się przez to również kierowników urzędów centralnych oraz przewodniczących ko-

misji i komitetów sprawujących funkcje naczelnych organów administracji państwowej,

- 2) o prezydiach wojewódzkich rad narodowych — rozumie się przez to również prezydium rad narodowych miast wyłączonych z województw.

§ 30. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, ministrom i prezydiom WRN.

§ 31. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*